

efter ett filmmanus av

BRÖDERNA MOZART Etienne Glaser, Suzanne Osten och Niklas Rådström

Scenbearbetning KRISTIAN HALLBERG och MAGNUS LINDMAN

Regissör FRIDA RÖHL
Scenograf och kostymdesigner CHARLOTTA NYLUND
Ljusedesigner CARINA BACKMAN
Musikaliskt arrangemang JOEL IGOR HAMMAD MAGNUSSON
Maskdesigner SUZ ÅBERG
Dramaturg KLARA ~~ÅBERG~~ EJEJEJ
Koreograf CECILIA MILOCCO

Medverkande
WALTER regissör
FRANKA scenograf
MALLA receptionist
MARIAN sångare
ESKIL sångare
IA sångare
OLOF sångare
PEROLA orkestermedlem
CHEFEN
MOZART!
STÅDPERSONAL!

Musiker på scen
*Skådespelarpraktikant från Teaterhögskolan i Luleå.
**Praktikant från Operaprogrammet vid Högskolan för scen och musik i Göteborg.

Producent NAEMI PEBAQUÉ
Sångpedagog LINDA JOHANSSON
Inspicient NIKLAS DAHLSTRÖM / LINDA JOHANSSON

Produktionsassistent JULIA BLOMSTRAND
Sufflör ALVA ATTERHALL / JULIA BLOMSTRAND

Scenmästare JULIA RINGHEIM
Konstruktör ROBERT W LJUNG
Belysningsmästare VIKTOR WENDIN
Ljudtekniker VICTORIA OTTOSSON
Kostymmästare EMMA FÄRDMAR
KARIN HÖG
ANDREA LYKKEN KITTILSEN
MAGDALENA NILSSON
ULRIKA BRATTBERG
MAJA ASP
INGBRITT SUNDIN
STAFFAN LISSBRANT
KIM BJÖRNSSON
MATZ ENGDALH
HANNES NILSSON
STEFAN LUNDGREN
ÅSA HOLTZ
MATS BÄCKER
ELLIKA HENRIKSSON
LINDA ISAKSSON
JAKOB BOËTHIUS eller
EBBA CARLÉN
KAROLINA LINDBLAD
JOHNSA ARLID
MARIANNE FRID
MONIKA WADE
FRIDA RÖHL
LOTTA LEKVALL

Rekvisitör
Föreställningsmaskör
Patinerare
Snickare
Dekormålare
Smed
Teknisk chef
Teknisk samordnare
Föreställningsfotograf
Foto bakom scenen
Kommunikationschef
Kommunikatörer
Socialamediaansvariga
Försäljningssamordnare
Publikstrateg
Konstnärlig ledare
Vd och ansvarig utgivare

TACK TILL GöteborgsOperans perukavdelning för lån av peruker: Peter Holmgren, Atalante, Bo Rosenkull, Trevor Horn, Tangerine Dream, Kleeurp, Raymond Scott, Andreas Tillander, Daft Punk, Jean-Jacques Perrey, Malcolm McLaren, Discreet Music, Kraftwerk, Eric Serra & sist men också först: Mozart

URPREMIÄR
24 FEBRUARI 2024
STORA SCENEN, FOLKTEATERN

hållning från chef
Kan man ta en ljusbrun färg?

F.
FOLKTEATERN
GÖTEBORG

Med stöd från
VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Kjell Wilhelmsen, Elsa Kihlberg, Millan Bäckström, Nina Haber, Jonas Egfors, Jonas Sjöqvist, Magnus Krepper, Sanna Hultman, Andrea Edwards och Julia Ringheim.

Lena B Nilsson, Magnus Krepper och Andrea Edwards.

Ludvig Stynsberg, Andrea Edwards, Jonas Egfors och Linnea Simon.

Elsa Kihlberg, Sanna Hultman, Jonas Sjöqvist, Kjell Wilhelmsen, Nina Haber, Andrea Edwards, Anna Lundström, Lena B Nilsson och Ludvig Stynsberg.

BRÖDERNA MOZART

Etienne Glaser
Suzanne Osten
& Niklas Rådström

ett filmmanus av

Etienne Glaser
Suzanne Osten
& Niklas Rådström

Ludvig Stynsberg och Lena B Nilsson.

Anna Lundström och Andrea Edwards.

Magnus Krepper, Ludvig Stynsberg, Joel Igor Hammad Magnusson, Nina Haber, Elsa Kihlberg, Kjell Wilhelmsen, Sanna Hultman och Johan Nyström.

Magnus Krepper

Möt musikern Joel Igor Hammad Magnusson

I *Bröderna Mozart* repeteras Mozarts opera *Don Giovanni*. I Folkteaterns dramatisering påstår regissören Walter att du har "recyklat hela operan och gett den en elektronisk kostym som verkligen tar tillvara på Mozarts tystnader". Hur skulle du beskriva ditt arbete? Endo meningen som dyker upp i huvudet är: "panerad i disco och doppad i dunkel". Men jag har stort förtroende för Walter så om han säger det, så är det nog säkert kanske sant. Rent praktiskt har jag har matat in Mozarts partitur i ett musikprogram och gjort elektroniska arrangemang utifrån det.

En tolkning gjord ett kvarts millennium senare? Mozarts musik finns ju endast för oss efterlevande bevarad i skrift, dvs. noter. Hans tilltänkta orkestrering finns angiven, de olika stämmorna, tempoangivelser och uttryck för diverse temperament. Men i ögonblicket musiken upphör att beskrivas och istället tolkas, när den lyfter från bläcket på pappret, tillkommer en ny och oräknelig mängd variabler. Orkestermusikernas anslag och samspel, dirigentens tolkning. Människorna som just där och då spelar musiken. I det här fallet har orkestern ersatts av analoga synthar och dirigenten av en sequencer. Tolkningen är dock min.

Vad hade du för förhållande till Mozart innan arbetet med *Bröderna Mozart*? Minns du vad Salieri berättar för prästen i prologen i filmen *Amadeus*? Salieri ligger för döden och nynnär melodier ur egna kompositioner i ett försök att förklara för prästen vem han är, sitt livsverk. Prästen beklagar sig generat, han känner inte igen något av det Salieri gnolar. Men efter ett par, tre försök kommer plötsligt en melodi som väcker ett yster leende tvärs över ansiktet och prästen sjunger ivrigt med. - Ja! Den kan jag. Är det din?! frågar han. Nej, det är Mozart, svarar Salieri. Just det där som flamar upp i prästen är nyckeln. Melodier, så lekfullt skulpterade och inkluderande, för både ett fullsatt operahus och en ensam snusmumrik. Under arbetet med denna föreställning har jag under flera veckor vaknat 05:03 på morgonen med full orkester i huvudet. Den är som ett jävla rus, Mozarts musik.

Vem är Stengästen? — statyn, dockan?? spöket?

Hade Don Giovanni bara avstått från att bjuda hem det där gravmonumentet på supé, ja, då hade han kanske aldrig behövt dö. Eller? Det är tidigt i första akten av Mozarts opera *Don Giovanni* som Kommendören rasande stormar ut ur sitt hus efter att Don Giovanni har våldtagit hans dotter Anna. Männen drabbar samman i en duell, som slutar med att Kommendören dör. Don Giovanni fortsätter att avverka kvinnor, och i mitten av andra akten besöker han kyrkogården, får syn på statyn som pryder Kommendörens grav - och föreslår ironiskt att de ska ses på middag. Mot slutet av akten dyker han plötsligt upp: Kommendörens vålnad - Stengästen. I det ögonblicket byter musiken i operan karaktär och kastar lyssnaren rakt in i en makaber dödsdramatik som pekar käpprätt mot domedagen. Stengästen kräver med mullrande röst att Don Giovanni ska ändra kurs i livet. Don Giovanni sträcker då nonchalant fram sin hand mot vålnaden - och sjunker i nästa sekund genom jorden. Vem är egentligen Stengästen? Ett förkroppsligande av den yttersta domen? Den allmänna moralen? Don Giovanni's eget samvete? Gud? "Questo è il fin di chi fa mal!", lyder texten i operans final: Så går det för den som är ond! Frågan om ont och gott besvaras i operan ingalunda på något entydigt sätt. Undertiteln - *dramma giocoso - antyder tvärtom att det är fråga om en blandning mellan allvar och lek.* "Dramma" står för tragedi, "giocoso" för komedi. Kanske var det denna dubbeltydiga form som fick den danske filosofen Søren Kierkegaard att skriva att Mozart, tack vare *Don Giovanni*, skrivit in sig i evigheten. Oavsett hur man väljer att tolka Stengästen är han en katalysator - den som leder till operans point of no return.

Favoritaria? behåll
Or sai chi l'onore ur *Don Giovanni* är en sublim och ekvibrant musikallisk skapelse. Skriven för en kvinna som trots att hon förtärs av sorgen och skulden efter mordet på sin far manar till handling och hämnd. Nothöjden och Endo skär längs udden av det mänskligt genomförbara och innebörden för den som tar sig an rollen som Donna Anna är att brinna i denna arias lågor.

Vad har arbetet med operasångare i ensemblen gett? Att utan, typ sjuårig, utbildning från ett konservatorium i Centraleuropa givas möjligheten att leda arbetet med musik ur Mozarts opera tillsammans med tre sångare, känns som århundradets kupp. Som uppenbarelsen i mitt liv har det varit storlaget och ödmjukande. Den fysiska upplevelsen, rysningarna som klättrat över ryggen och armar under repetitionerna med våra sångare bär jag med innerlig tacksamhet med mig för (resten av livet).

Varifrån kommer dina influenser? Musik har alltid haft en enorm mystik och lockelse på mig. Även om det nu efter så många år känns lite löjligt att påstå att jag fortfarande inte förstår vad musik är, så vill jag utvärdera att det faktiskt är sant. Oavsett hur många instrument jag skaffar och/eller lär mig spela, hur många datorprogram jag använder, notblad jag vänder, mikrofoner, kompressorer, trummaskiner jag ropar hem på eBay så är det, trots allt detta, varje gång jag sätter mig vid ett piano, ingen intellektuell kraft som går åt eller vad jag skulle benämna som kunskap, som styr vad min kropp gör. Det är snarare någon sorts uppkoppling mot universum, en konversation med levande och döda mästare, minnesbilder, associationer och inte minst: humor. För mig handlar det fortfarande om att försöka förstå musik. Tur att det tycks vara obegripligt.

FATTAR MAN DETTA?
fint!

Ur ett samtida perspektiv är det svårt att inte se honom som ett förbud om undergången. För är vi inte alla underkastade det begär att konsumera och förbruka som driver Don Giovanni att förföra och förstöra allt som kommer i hans väg? I den så kallade katalogarian räknar Leporello sakligt upp antalet kvinnor som Don Giovanni har lägrat: "I Italien sexhundrafyrtio. I Tyskland tvåhundra-tretio. Hundra i Frankrike, i Turkiet nittio. Men i Spanien redan ettusen-tre." Som författaren Per Svensson skriver i en artikel i *Sydsvenskan* är det inte långsökta att jämföra denna överkonsumtion av människor med vår allas konstanta dito av föremål och prylar. Precis som för Don Giovanni är det jakten som föregår bytet: när paketet skär levererat utanför dörren har köpögonblickets skimmer försvunnet. Vi vet alla att konsumtionen bidrar till den pågående klimatkatastrofen. Ända fortsätter vi. Personligen är jag förtjuren i tanken på Stengästen som ett kollektivt medvetande - snarare än ett samvete. Och istället för att förlamas av tanken på domedagen tror jag vi kan använda Stengästen som en spegel - som i bästa fall kan ge oss verktyg för att tillsammans ändra kurs. Sedan är det bara att hålla tummarna för att vi slipper gå samma grymma öde till mötes som Don Giovanni.

Hedvig Ljungar
Litteraturvetare och kritiker
OBS! Kom till!
Skicka ej till mig!!!

JOEL IGOR HAMMAD MAGNUSSON (alter ego Californiaman) är musiker, låtskrivare och producent. Utöver soloprojekt och duon BF/C med Barish Firatli, har han spelat med bland andra Wyclef Jean och Andreas Kleerup. Han står bakom musiken till många av Frida Röhl's uppsättningar, däribland *Den goda människan i Sezuani*, *Dogville*, *Madame Bovary*, *Arvet*, *Rövarena*, *Pappas födelsedag* och *Skönheten i kaos*.

MUSIK SOM FÖREKOMMER I FÖRESTÄLLNINGEN
Ur *Don Giovanni* av Wolfgang Amadeus Mozart, libretto Lorenzo da Ponte:
Batti, batti, o bel Masetto
Ah, chi mi dice mai
Madamina, il catalogo è questo
Fin ch'hun dal vino
A fuggi il traditor
Vedrai, carino
Or sai chi l'onore
Don Ottavio, son morta
Deh, vieni alla finestra
Là ci darem la mano
L'ultima prova
Don Giovanni, a cenar teco m'invitasti

Ur *Ascanio in Alba* av Wolfgang Amadeus Mozart, libretto Giuseppe Parini:
Dal tuo gentil sembiante
samt
Leck mich im Arsch
Övrig musik av Joel Igor Hammad Magnusson.

Kan den här texten vara i samma genre? Man ser inte vad det står.
Behöver vi översätta dessa?
My bel kulla

Varför? utveckla mer!
Lera?

tyllballen för väldigt mkt plats...?
Redaktör?

konstnärlig eller ej?
konstnärlig eller ej?
konstnärlig eller ej?

konsten har alltid stått för det krångliga. En kraft som söker sig in i smärtpunkter och vidare. Som gör det till synes begripliga obegripligt. Som inte nöjer sig med enkla förklaringsmodeller. Som låter tankar löpa linan ut.
För att göra sådan teater krävs rebellerna.
De blir färre och färre när budgetar krymper och konstnärerna blir sina egna företagare som sliter för att få det att gå ihop. Ledningar inordnar sig med förvånande lite knorrande i de nya byråkratiska systemen.
Själv står jag duktigt och pratar om min nästa produktion på en stor teater under en presskonferens. Efter mig kliver Suzanne Osten upp. Hon har lindat aluminiumfolie lite slarvigt runt sin keps, hon vet inte vad hennes pjäs ska handla om exakt, men den ska handla "om sådana här" säger hon och pekar på sin foliehatt. Ordningen rubbas i rummet. En minimal skärva uppror som skapar en egendomlig känsla av frihet i mig.
Egentligen blir allt som det ska vara, vi står på scenens osäkrade mark och luften känns för ett ögonblick klar igen. Osten påminner mig om vilka vi är. Konstnärer. Rebeller. Egensinniga. Tänktare. Vi finns inte till för att skapa harmoni. Vi finns till för att röra om.

Ur debattartikel i *Parabol* 2023:
"En rädsla för att något ska göra ont hemsöker våra teatrar" av Frida Röhl, regissör och konstnärlig ledare för Folkteatern

skarpare kontrast...?
Behöver vi översätta dessa?
My bel kulla
börde man försigtigt här?
OBS! Kom till!
Skicka ej till mig!!!